

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών  
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης  
Τομέας Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών  
ΠΜΣ «Παγκόσμια Διακυβέρνηση και Ασφάλεια»

Μάθημα: Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Οικονομική Ολοκλήρωση

Διδάσκων: Επικ. Καθ. Α. Χάρδας

### **Περιεχόμενο Μαθήματος**

Το μάθημα διαρθρώνεται σε τρία βασικά μέρη: Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες, δρώντες, θεσμοί και θεωρητικές προσεγγίσεις της ευρωπαϊκής οικονομικής ολοκλήρωσης. Η παρουσίαση αυτή δεν έχει μόνο περιγραφικό χαρακτήρα, αλλά περιλαμβάνει και τη διερεύνηση της δυναμικής εξέλιξης των σχέσεων, αλληλεπιδράσεων και στρατηγικών των διαφορετικών δρώντων, μέσα από την επισκόπηση της πορείας της ευρωπαϊκής οικονομικής ολοκλήρωσης από το 1950 έως και σήμερα.

Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος εξετάζονται σε μεγαλύτερο βάθος επιμέρους πεδία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης όπως η δημοσιονομική πολιτική, η πολιτική συνοχής, η ενιαία αγορά, η Κοινή Αγροτική Πολιτική, η Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση. Το μάθημα εστιάζει στις πολιτικές της ΕΕ στα πεδία αυτά καθώς στις δομές και μηχανισμούς διακυβέρνησής τους.

Το τρίτο μέρος του μαθήματος εστιάζει στην οικονομική κρίση της Ευρωζώνης και δευτερευόντως στη κρίση της πανδημίας. Εξετάζονται τόσο τα αίτια όσο και η διαχείριση των κρίσεων και διερευνώνται οι οικονομικές και πολιτικές συνέπειες τους στα κράτη μέλη της Ευρωζώνης, καθώς και στις μελλοντικές προοπτικές της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

### **Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Το μάθημα εξετάζει την εξέλιξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης από την σκοπιά της πολιτικής οικονομίας. Διερευνώνται οι διαφορετικές προτιμήσεις και συμφέροντα σε υπό-εθνικό, εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο και η επίδρασή τους στην διαμόρφωση των πολιτικών και των δομών διακυβέρνησης της ευρωπαϊκής οικονομικής ολοκλήρωσης. Δίνεται έμφαση στην εξέταση των πρόσφατων οικονομικών κρίσεων και αντλούνται γενικά συμπεράσματα για τα προβλήματα και τις αντιφάσεις που έχουν προκύψει, καθώς και τις προοπτικές και τα εναλλακτικά σενάρια για το μέλλον.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα:

- Έχει εξοικειωθεί με τους θεσμούς της ευρωπαϊκής ενοποίησης στο οικονομικό πεδίο.
- Αναγνωρίζει τα βασικά διακυβεύματα της διαδικασίας ευρωπαϊκής οικονομικής ολοκλήρωσης.
- Κατανοεί τις θεσμικές διαδικασίες, τους κύριους δρώντες και τις διαπραγματευτικές στρατηγικές που αφορούν τη διαμόρφωση της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ.

- Κατανοεί τις επιπτώσεις των πρόσφατων οικονομικών κρίσεων τόσο στην ευρωπαϊκή οικονομική ολοκλήρωση όσο και στην οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ.
- Ερμηνεύει με όρους πολιτικής οικονομίας και θεσμικής ανάλυσης σημαντικά ζητήματα οικονομικής πολιτικής και διακυβέρνησης της ΕΕ και των συνεπειών τους για την ευρύτερη πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.
- Διαβάζει με μεγαλύτερη άνεση και εξοικείωση επιστημονικά άρθρα και εκθέσεις στην αγγλική γλώσσα για θέματα οικονομικής πολιτικής και διακυβέρνησης της ΕΕ.